

Cyfnod Allweddol: 1

Hyd y Wers: lawr 30munud

Amcan Allweddol: Deall ffynonellau allweddol llygredd aer yn yr ysgol, beth allwn ni ei wneud i ddiogelu pobl rhagddo a sut y gallwn ni gadw'n haer yn lân.

Cysylltiadau â'r Cwricwlwm Cenedlaethol:

- Sgiliau Daearyddol a Gwaith Maes: Defnyddio gwaith maes syml a sgiliau arsylwi i astudio daearyddiaeth yr ysgol a'i safle, a nodweddion dynol a ffisegol allweddol yr amgylchedd o'i chwmpas.
- Gweithio'n Wyddonol: Casglu a chofnodi data i helpu wrth ateb cwestiynau.

Amser	Gweithgaredd	Nodiadau ac Adnoddau
10 munud	<p>Gan ddefnyddio sioe sleidiau'r cwestiynau trafod (sleidiau 1 – 4), cyflwynwch bwnc aer glân i'r myfyrwyr.</p> <p>Cwestiynau trafod:</p> <p>Pam fod aer glân yn bwysig?</p> <p>Beth sy'n rhwystro ein aer rhag bod yn lân?</p> <p>Esboniwch y byddwn yn ystod y wers hon yn edrych ar beth all rwystro'r aer yn yr ysgol rhag bod yn lân a sut y gallwn ddiogelu'n hunain rhag llygredd aer.</p>	<p>Adnodd: Sioe sleidiau'r cwestiynau trafod</p>
45 munud	<p>Yn y rhan hon o'r wers, bydd y myfyrwyr yn archwilio ac yn casglu data ar y ffynonellau o lygredd yn yr ysgol ac o'i chwmpas.</p> <p>Defnyddiwch y daflen wybodaeth ar ffynonellau o lygredd i drafod gyda'r myfyrwyr y mathau o ffynonellau llygredd y gallech eu gweld o amgylch eich ysgol a sut mae pob un o'r ffynonellau yn allyrru llygredd, e.e. cerbydau o bibelli ecsôst, safleoedd adeiladu'n creu llwch wrth gloddio a drilio, etc.</p> <p>Rhannwch y daflen gasglu data gyda'r grŵp. Trafodwch ba ran o'r ysgol yr hoffent ei harolygu (awgrymwch edrych ar y fynedfa brysaraf neu ran o'r ysgol sydd agosaf at brif ffordd).</p> <p>Pan fo'r holl ddata wedi cael ei gasglu, edrychwch ar y sleidiau trafod eto, gan ganolbwyntio ar y cwestiynau:</p> <p>Beth allwn ni ei wneud i osgoi llygredd aer?</p> <p>Beth allwn ni ei wneud i leihau'r swm o lygredd a gynhyrchwn?</p> <p>Beth allen ni ei wneud i leihau llygredd aer yn yr ysgol?</p>	<p>Adnoddau: Taflen ffynonellau llygredd a chasglu data, sioe sleidiau cwestiynau trafod.</p> <p>Dewisol: Arsylwch ar effaith llygredd aer mewn natur gyda'r gweithgaredd arsylwi ar gennau</p>

Cyfnod Allweddol: 1

20 munud	<p>Heriwch y myfyrwyr i gynllunio eu Harwr Aer Glân eu hunain. Fel grŵp, trafodwch beth allai'r arwr ei wneud i'r ysgol, y ddinas a'r wlad, a hyd yn oed i'r byd.</p> <p>Gan ddefnyddio'r templed, gall y myfyrwyr lunio darlun o'u harwr, gan feddwl yn ofalus am yr arwyddlun y gallen nhw ei gael ar eu gwisg. Wedyn penderfynwch ar enw'r arwr, pa bwerau arbennig fydd gan yr arwr ac esbonio sut y bydd yn amddiffyn pobl.</p>	<p>Adnodd: Fy Arwr Aer Glân</p> <p>Dewisol: Anogwch bawb yn y grŵp i wneud adduned gan ddefnyddio un o'n cardiau adduned</p>
15 munud	<p>Esboniwch y bydd ysgolion ledled y Deyrnas Unedig yn cymryd rhan yn y Diwrnod Aer Glân ar 17 Mehefin. Bydd myfyrwyr, athrawon, rhieni a'r gymuned leol yn cymryd camau i leihau ac osgoi llygredd aer.</p> <p>I godi ymwybyddiaeth o amgylch yr ysgol, lluniwch bosteri i adael i bobl wybod pam fod aer glân yn bwysig. Gallai'r myfyrwyr ddefnyddio'r poster 'Mae aer glân yn bwysig i mi oherwydd ...' a logo Diwrnod Aer Glân neu ddylunio eu poster eu hunain.</p>	<p>Poster 'Mae aer glân yn bwysig i mi oherwydd ...' a logo Diwrnod Aer Glân</p> <p>Dewisol: Defnyddiwch yr holl adnoddau o'n gwefan i baratoi ar gyfer 17 Mehefin. .</p>

